

ДОСВІД ЧЕСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ У ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Олексієвець Т.І., к.і.н., доцент, докторант кафедри економіки та управління бізнесом

Шитов В.М., аспірант кафедри економіки та управління бізнесом

Рівненського державного гуманітарного університету

У виданні звіту Digital Decade report за 2024 рік Чеська Республіка досягла 69,1% охоплення базових цифрових навичок, порівняно із середнім показником ЄС у 55,6%. Це ставить Чеську Республіку на 86,4% від загальної мети для мети ЄС до 2030 року, яка спрямована на те, щоб 80% населення ЄС володіли принаймні базовими цифровими навичками. Країна спостерігала щорічне зростання на 7,6% порівняно з попереднім роком. [1]

Згідно зі звітом Digital Decade 2024 року, Чеська Республіка працює гірше, ніж у середньому по ЄС, у відсотку фахівців з ІКТ, які працюють. Країна знаходиться нижче середнього показника ЄС, знизившись з 4,5% до 4,3% (середній показник ЄС - 4,8%). [1]

Огляд державних стратегій та національних ініціатив у сфері цифровізації економіки

Державні стратегії

Цифровізація стоїть на порядку денному з 2018 року, а на початку 2019 року був представлений основний документ - Інноваційна стратегія Чеської Республіки. З акцентом на виробництво, технологічні рішення та послуги, засновані на знаннях, Інноваційна стратегія Чеської Республіки (2019 – 2030) прагне зробити науку, дослідження та інновації головними пріоритетами країни. Стратегія охоплює розвиток цифрових компетенцій та навичок в освіті, для робочої сили та для професіоналів інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), а також інші сфери. Поряд з Інноваційною стратегією, у травні 2019 року Чеська Республіка прийняла Національну стратегію штучного інтелекту (NAIS).

Крім того, у 2020 році була прийнята Стратегія освітньої політики на 2030 рік. Цілями стратегічного документа є модернізація системи освіти в Чеській

Республіці у сферах регіональної освіти, формальної та неформальної освіти та навчання протягом усього життя, а також підготовка до нових проблем при вирішенні тих, які вже були визначені в рамках існуючої освітньої системи. Зусилля з підвищення кваліфікації та перекваліфікації спрямовуються відповідно до 5 стратегічних напрямків Стратегії освітньої політики на 2030 рік. [2]

Національні ініціативи

План відновлення та стійкості Чеської Республіки має загальний розподіл 7 мільярдів євро у вигляді грантів, а 22% сприятимуть цифровому переходу. Ці зусилля зосереджуються на відповіді на нагальну необхідність підтримки надійного відновлення та підготовки до майбутнього. Реформи та інвестиції плану зроблять Чеську Республіку більш стійкою, стійкою та добре підготовленою для можливостей та викликів, пов'язаних із зеленим та цифровим переходами. План складається з 91 інвестиційного заходу та 33 реформ. [2]

Розглянувши детальніше принципи роботи основних програм, а саме DigiKoalice та Czechitas, можемо виокремити їх основні напрямки та сфери діяльності у плані цифровізації економіки Чеської Республіки.

DigiKoalice (повна назва - Чеська національна коаліція цифрових навичок та робочих місць), була створена в Чеській Республіці 28 листопада 2016 року за прикладом ініціатив з-за кордону. DigiKoalice об'єднує понад 200 організацій-членів з числа представників державних установ, ІТ-компаній, шкіл та некомерційних організацій. [DigiKoalice пропонує календар подій з можливістю пошуку подій цифрових навичок; ряд курсів для розвитку ваших цифрових навичок, як чеських курсів, так і європейських та міжнародних курсів; колекція найкращих практик розвитку ІТ-навичок для дітей та дорослих з можливістю фільтрувати за регіоном; різні ініціативи в галузі цифрових навичок та робочих місць; та блог, який дозволяє кожному члену DigiKoalice брати участь у дискусіях щодо діяльності організації в галузі цифрової освіти та підтримки цифрових робочих місць. [3]

Некомерційна організація Czechitas є рушійною силою програми Czechitas - New Generation, яка спрямована на просування різноманітності в галузі інформаційних технологій (ІТ) шляхом збільшення участі та кількості жінок та дівчат, а також цифрових навичок наступного покоління молодих людей. Запущена в 2014 році, організація створила освітні та громадські центри у восьми містах. Регіональні офіси концентруються на потребах та вимогах місцевої громади, щоб залучити молоде покоління по всій Чеській Республіці. Крім того, Czechitas надає стипендії для студенток, які навчаються в Цифровій академії, яка підтримується Європейським соціальним фондом. Czechitas також був фіналістом Європейської премії за цифрові навички 2024 року. [4]

Додаткове фінансування

Можливості фінансування для підвищення кваліфікації та перекваліфікації для підтримки цифрових компетенцій окремих осіб та організацій доступні у вигляді позик, грантів та фінансових інструментів. На період 2021 – 2026 років більшість заходів у сфері цифрової трансформації фінансуються через фонд відновлення та стійкості, а також як діяльність у схемах грантів Horizon, Erasmus+, ESIF та EEA. [2]

Використані джерела

1. Digital Decade report. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/factpages/czechia-2024-digital-decade-country-report> (accessed November 20, 2024)
2. Innovation Strategy of the Czech Republic 2019–2030. URL: <https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/actions/national-initiatives/national-strategies/czech-republic-innovation-strategy-2019-2030> (accessed November 20, 2024)
3. DigiKoalice. URL: <https://digikoalice.cz/co-delame/> (accessed November 20, 2024)
4. Czechitas - New Generation. URL: <https://www.czechitas.cz/en> (accessed November 20, 2024)